

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

225. An prohibitum sit regularibus studium iuris civilis? Et notatur, quod sufficit licentia Prælati facta religioso ad existendum in studio, nec requiritur consensus conventus, sed ut plurium ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](#)

pium, & amicissimum Magistrum Lezanam in summas quae regal. tom. i. cap. 1. num. 7. & Castrum Palauum tom. 6. disp. 4. p. 37. num. 22.

8. Sed an ista prohibitione comprehendantur Religiosi facis Ordinibus non initiati, vel Religiosi laici, respondeo cum Machado tom. 2. libr. 5. part. 2. tral... docim. 9. numer. 3. vbi sic ait: [Si esto se entienda tambien con los Religiosos, los legos y los demás que no son de orden Sacro es dudoso entre los Doctores, Rodriguez y otros affirma que si, iuzgando que los comprende la constitucion referida de Clemente VIII. Si bien Villalobos y otros siente lo contrario, como no interuenia escandalo; fundase, en que como consta de la Bula de Pio V. referida en ella, no estauan comprehendidos los legos, ni los demás Religiosos que no fuesen de orden Sacro; y la declaracion de los demás Pontifices no les pone nuela obligacion.] Ita ille.

9. Non nego tamen sustineri etiam posse Religiosos in Sacris Ordinibus non constitutos comprehendendi in dicta prohibitione. Ratio est, quia licet a Pio V. sint exclusi; tamen a Clemente Octavo videntur comprehendendi; & ita tenet Pater Lezana vbi supra & Pellizzarius in man. Regul. t. 2. tr. 7. c. 2. sect. 3. quest. 17. num. 212.

10. Sed mihi magis placet opinio negativa, quam etiam sustineri Castrus Palauus vbi supra & ad rationem Patris Lezane respondeo, non obstante decreto Clementis Octavi, quia illud decretum non inducit nouam obligationem, sed quae lata erat constitutio Pij, & Gregorii aduersus Religiosos in suo robo relinquit, quoicte intelligendum est de monachis, fratribus, & Regularibus, qui Clerici sunt. Ex his a fortiori inferuntur moniales sub hoc decreto non comprehendendi, quia nullatenus sunt Clerici Regulares.

11. Et ita ex Bonacina, & Villalobos docet Castrus Palauus vbi supra quicquid in contrarium de Monachis alterat Avila, de cens. 2. cap. 5. disp. 1. dub. 4. consil. 6. Illud est certum nouitios sub nomine regularium in hoc decreto non comprehendendi, quia proprie, & strictè non sunt regulares. Item neque equites militarii Ordinum; etiamque minoribus ordinibus fuerint insigniti, quia explesè excipiuntur in dicta Bulla Gregorij ut notant relati Doctores. Canonici vero Regulares, & Fratres Clerici Ordinum militarii sine dubio comprehenduntur, quia vere sunt Regulares.

12. Et tandem ad ornatum huius materiae astero, festis diebus peccatum mortale esse tauros in circlo, vel in foro agitare, quia hoc prohibitum est Magistratus a Pio V. sub pena excommunicacionis ipso facto incurvante, neque derogatum est a Gregorio XIII. & a Clemente Octavo, sed potius ab illo confirmatum.

13. Verum hanc conclusionem temperant Nauarri cap. 15. num. 16. Ludovic. Lopez in suo instruclor. 1. p. cap. 70. Bonac. d. 2. de cens. quest. 4. part. 7. num. 12. ne procedat in agitatione taurorum ita moderata, vt ex ea sequi probabiliter non possint documenta personalis mortis, vulneris, ossium ruptura, sicuti si praecisè cuspidibus agitarentur, aut cornibus colligari, quia cessat ratio finalis, ob quam haec constitutio lata est, nempe ob vitandas mortes ex predicatione agitatione frequenter contingentes, vt in proemio dicitur. Ex quo sumenda est ratio finalis legis, Argum. l. fin. de heret. institut.

14. Sed hanc limitationem cum Gutierrez non probat Castrus Palauus, vbi supra quia Gregor. XIII. agitationem taurorum permitit, prouiso per eos, ad quod spectabat, ne exinde aliquius mors quoad fieri possit sequatur, & haec permissione non obstante,

prohibet ne diebus festis agitentur. Ergo agitatione taurorum, etiam remotis periculis, diebus festis licita est. Praeterquam quod esto ex agitatione taurorum praefisi ei cupidibus, aut cornibus colligatis non adit æquale periculum, ac si cuspidibus integris liberti, & expediti agitarentur, nihilominus periculum perfectè non viratur, cum possint homines in alium leuare, & in terram prouincere, pedibusque conculeare. Adeo agitationem taurorum diebus festiis non tantum prohiberi ob damna, quæ inde proenire solebant vitanda quam ob honorem festorum, quæ diuinis laudibus, püsque operibus, non autem huiusmodi ludis celebrari, & honorari debent.

15. Hoc autem intelligendum est, si in circo, vel foro agitentur; nam si extra forum, vel circum agitatio fiat, libera fugiendi tauris facultate reliqua, non est locus huic prohibitioni; eaque de causa communiter diebus festis agitantur tauri per plateas, & calles Ciuitatis funibus longis pedes, vel cornua ligati abique vlo scrupulo, vti tradit Nauart. cap. 15. num. 18.

Alia vero dubia circa presentem materiam non solum in ordine ad Hispaniam, sed etiam extra illam videbis penes Bonacinam, Palauum, Aulam, & alias locis citatis.

R E S O L . C C X X V .

An prohibitum sit Regularibus studium iuris ciuitatis?
Et notatur, quod sufficiat licentia Prelati facta Religioso ad existendum in studio, nec requiritur consensus conuentus, sed ut plurimum consilium, quod quidem non tenetur sequi. Ex p. 3. tr. 2. Ref. 79.

§. 1. R Espondeo affirmativè ex cap. 2. ne Clerici, vel Monachi, lib. 6. quando principaliter Monachi, vel Clerici ius ciuale audiunt, secus autem si ad cognitionem iuris Canonici illi studio incumbunt, & ideo ferè omnes Regulares legum studio incumbentes excusari possunt, quia hoc facere possunt in ordine ad melius addicendum ius Canonicum, & ita tenent communiter DD. quos alibi citauit.

2. Tantum hic obiter addam contra Sanchez in summa tom. 2. lib. 6. cap. 8. numer. 82. quod sufficit licentia Prelati facta Religioso ad existendum in studio, nec requiritur consensus Conuentus, sed ut plurimum consilium, quod quidem non tenetur sequi Superior, & ita ex multis docet Hieronymus Rodriguez in compend. qq. Regular. refol. 97. num. 11.

R E S O L . C C X X V I .

An Generales Regularium, possint non obstante Bulla Greg. XV. edita anno 1623. & Urbani VIII. anno 1631. præbere suis subditis licentiam legendi libros prohibitos? Ex p. 5. tr. 1. 3. & Milc. 1. Ref. 49.

§. 1. A Ffirmativam sententiam docet Laurentius Sap. hoc in de Peyrinis in privilegiis Minimorum, tom. 1. const. 9. Pauli V. num. 10. Quia Pontifices superpredicē, vt patet ex lectura Bullarum, loquuntur tantum de licentia particularibus concessis ad legendos libros hereticorum, vel de hæresi suspectorum, seu alijs quomodo cumque prohibitos, non autem de privilegiis Regularibus concessis, neque his derogant. Et in omni casu suspensos, donec corrigantur, non prohibent legi ab his, qui alias habent per & ex illa du priuilegia